

Muzyka za darmo i legalnie. Wiemy, gdzie jej szukać!

42

Jerzy Miller – człowiek, który zna prawdę o Smoleńsku

16

Pilch opowiada Janowskiej o swoich podbojach

50



PRZE KROJ

Wstydy polskie

JAK SIĘ ICH POZBYĆ

NR 4 (3422) / 25 STYCZNIA 2011 / CENA 5 ZŁ
WWW.PRZEKROJ.PL w tym 8% VAT

10

INDEKS
371424




ISSN 0033-2488

04



Więcej możliwości w zasięgu ręki



- Multimediałne centrum rozrywki (DivX, odtwarzanie i nagrywanie HD)
- Pełna przeglądarka stron WWW z obsługą Flash 10.1 i z nieograniczonym dostępem do Internetu
- Otwarty system operacyjny Android 
- Wygodny dostęp do szerokiej gamy aplikacji (Think Free, wideokonferencje, Push e-mail, All-Share, Layar, e-book)
- Komfort użytkownika gdziekolwiek jesteś (7" ekran, kieszonkowy rozmiar, lekka konstrukcja)

7" Tablet Samsung GALAXY Tab

<http://www.galaxytab.samsung.pl/>



PRZEKROJ

Założył w roku 1945 w Krakowie redaktor Marian Eile

„Przekrój” w sieci:

Gasty jeden po drugim niczym zdmuchnięte świece. Na mapie po każdym z nich zostawała dziura, z której czerń rozlewała się, gasząc punkty światła wokół. Ale skupiony przed ekranem cOre nie zwracał uwagi na ten spektakl – prawdę mówiąc, niewielkie okno z zarysem gasnącego świata średnio go obchodziło. Istotą jego pracy były ciągi białych znaków mknących przez okno terminala. Właśnie sygnęło kolejnym zrywem danych – cOre uruchomił ostatni botnet i 200 tysięcy anonimowych komputerów rygnęło pakietami, zalewając serwery DNS w pięciu wielkich miastach. Po chwili czerń znowu eksplodowała na mapie – Amsterdam, Miami, Delhi, Tokio, Londyn. Internet umierał. W telewizorze za plecami cOre’a ekran szalał czerwonymi i żółtymi oknami najnowszych wiadomości. Konały giełdy, zamierały pozabawione prądu miasta. Po półgodzinie cOre przeciągnął się na krześle i szybkim ruchem powiększył okno z mapą świata. Czerń zalała wszystko, zadanie było wykonane. Chociaż nie, moment. Coś tam jeszcze świeciło. Kliknął w ledwo zauważalny punkt i odczytał: www.przekroj.pl. Zmarszczył czoło, przebiegł palcami po klawiaturze. Punkt nadał pulsował. Rzucił do ataku dodatkowe siły. Obraz na ekranie zafalował, ale punkt zamiast zniknąć, zaczął rosnąć. Od niego zapalały się sąsiednie. cOre zastygł. Sieć wstawiała z martwych!



Facebook zadrzał i padł. Podniosło go 54 720 silnych dłoni.



Twitter wybuchł tysiącem wiadomości i zgasł. Świeciło tylko konto tygodnika „Przekrój”. twitter.com/przekroj_pl



Blip pisnął, otrząsnął się i podniósł. przekroj.blip.pl

Skrzynkę redakcja@przekroj.pl zalała powódź podziękowań.

NA PRAWO I LEWO NIE PISZEMY...

...że marszałek Schetyna oczywiście nie skrytykował premiera za spóźnialstwo, albowiem premier oczywiście nijak się nie spóźnił, tylko zdarzenia miały zły timing i wydarzyły się zdecydowanie zbyt wcześnie.

...że poseł Antoni „Nie było w historii Polski większego zaprzaństwa” Macierewicz – który tym jednym zdaniem przywrócił cześć i honor panom Radziejowskiemu, Ponińskiemu, Jaruzelskiemu i wielu

innym zasłużonym polskim patriotom – zapewne wpisze teraz na listę smoleńskich spiskowców Lucjusza Sergiusza Katylinę, czym za jednym (nomen omen) zamachem dowiedzie, że PiS ma rozum aż nadto oraz że zakorzeniony jest w kulturze śródziemnomorskiej tak mocno jak nogi w szybkooschnącym betonie.

...że jednak wycofujemy się z powyższego przypuszczenia – do czasu,

aż upewnimy się, że Katyliną, wybitny polityk antysystemowy, nie zostanie (w charakterze Polaka honoris causa) bohaterem kolejnej historycznej książki Jarostawa Marka Rymkiewicza jako duchowy druh posłów Suskiego, Jurgieła i Błaszczaka.

...że nowy show ekspozta koła poselskiego Partii Emerytów i Rencistów „Nadzieja” Krzysztofa Ibisza już po miesiącu zejść ma z telewizyjnego afisza.

Panie Januszu, zwracamy się do ekspozta Palikota, czy już pomyślał pan o transferze? Taka okazja może się nie powtórzyć.

...że, jak się dowiadujemy, najlepiej opłacanymi politykami świata są – podobno, bo w tym miłym kraju publicznym nie są jawne – polowie i ministrowie w Nigerii. I tym się, z braku lepszych pomysłów, zamierzamy w środku zimy pocieszać.

MARCIN SENDECKI

MAREK RACZKOWSKI



LAST MINUTE KRZYSZTOF PLYTA

O otwarciu granic dla pacjentów (podstuchane w szpitalu):
...i pewnie Niemcy będą chcieli, żebyśmy im oddali korytarz!

S P I S T R E Ś C I

W TYM TYGODNIU

- 6 Świat według „Przekroju” Katarzyny Janowskiej i Orbita „Przekroju” Joanny Mytkowskiej
- 8 Tydzień z „Przekrojem”

PRZED WSZYSTKIM

- 10 **Wstydy polskie, czyli 12 naszych największych wad i tyleż samo rad**, jak z nimi walczyć. Wytyki i radzi – nieco zawstydzony – zespół redakcyjny
- 16 **Jerzy Miller – to on ma wyjaśnić wszystkie tajemnice katastrofy smoleńskiej**. Kim jest? Czy można mu zaufać? Odpowiedzi szuka Donat Szyller
- 19 **Afryka Północna się rozpada**. Nie, nie, kontynent ma się dobrze. Stanowczo gorzej mają się geriatryczni przywódcy państw arabskich. Donosi Łukasz Wójcik
- 20 **Co wy wiecie o Białorusi? Niewiele!** A nawet i to niewiele to są mity. Obala je Maciej Jarkowicz
- 22 Jan Paweł II wraca do ojczyzny. W kawałkach. **O szaleństwie wokół relikwii papieskich** piszą Anna Szulc i Marcelina Szumer
- 26 Rafał Kostrzyński **o nowym inwestorze Facebooka Aliszerze Usmanowie**. Wystannik Kremla właścicielem naszych kont? Lubimy to?
- 28 Kariera jak z bajki. **Czyli od pietruszki do milionów. Jak to zrobiła Wonna I de Jong**, Polka z Przasnysza i jednocześnie milionerka ze Szwecji, opisuje Maciej Jarkowicz
- 29 **Krótko**

ROZMOWA „PRZEKROJU”

- 30 **Wcale nie staramy się być za wszelką cenę kontestatorami**. Sławomir Sierakowski tłumaczy się w rozmowie z Robertem Mazurkiem

OD AUTORÓW



Donat Szyller

Pogoń za szefem MSWiA Jerzym Millerem nie była łatwa. Czulem się trochę jak łowca androidów z opowiadania Philipa K. Dicka zekranizowanego przez Ridleya Scotta. Zawsza słyszałem o człowieku maszynie z komputerowym umysłem i bez życia osobistego. Ale w końcu udało mi się zobaczyć, co kryje się pod maską cyborga. Czego się dowiedziałem? Można o tym przeczytać na s. 16.



Marcelina Szumer

Czasem praca daje w kość. Na przykład gdy pisze się o świętych, którzy nim takimi zostali, byli ludźmi z krwi i kości. Trochę śmieszne, a trochę straszne wydało nam się to, że w XXI wieku kościołom wciąż zależy, by w relikwiarzu umieścić palec świętej Faustyny, kość Popieluszki oraz – co przed beatyfikacją Jana Pawła II najważniejsze – kroplę krwi papieża. By sprawdzić, czyje kości zostały rzucone (i gdzie), prześwietliłyśmy wiele kościelnych krypt. Efekty na s. 22.



Mariusz Herma

Na początku był winyl, potem kasetka, płyta kompaktowa i wreszcie mp3. Co dalej? Nic. Wie o tym młode pokolenie, które całe dni spędza przy muzyce, chociaż sklepy płytowe zna wyłącznie z filmów. W ich świecie muzyki się nie kupuje, tylko się jej słucha. Piractwo? To także przeżytek! Nie wierzcie! Czytajcie na s. 42.

CYWILIZACJA OD ŚRODKA

- 34 **Jesteś człowiekiem? Udowodnij to!** Komputer ci uwierzy, kiedy narysujesz jajko sadzone do góry nogami. Nie potrafisz? Irena Cieślińska ci podpowie
- 38 **Korzystaj** z konsoli 3D bez okularów
- 40 **Też pytanie** – wy pytacie, Urszula Dąbrowska odpowiada

KONIEC Z KULTURĄ

- 42 **Streaming**. To jest to, na co czekaliśmy jako melomani. **I to jest to, czego najbardziej boi się przemysł muzyczny**. Dlaczego? Wyjaśnia Mariusz Herma
- 46 **Woody Allen** rozbraja nasze lęki. O sztukach teatralnych reżysera pisze Jacek Wakar
- 48 **Barry'ego Levinsona** głos za eutanazją. Z reżyserem rozmawiała Magdalena Michalska
- 50 **Lektura**: Katarzyna Janowska o podbojach i sukcesach rozmawia z **Jerzym Pilchem**

OTWÓRZ OCZY

- 54 **Bieda Brazylii** zalana błotem

RECENZJE

- 60 **Film**: Oleszczyk pod wrażeniem Colina Firtha
- 62 **Książki**: Sendeki idzie w mrok za Cormakiem McCarthym
- 64 **Teatr**: Wakar na podwójnym spektaklu Libery
- 65 **Muzyka**: Szubrycht pije za zdrowie Motörhead
- 66 **Gry**: Szewczyk kreatorem światów z „Minecrafta”
- 67 **Sztuka**: Szablowski w surrealnym świecie fotografii

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 9 **Kroniki popkultury** Orbitowskiego
- 68 **Rozmaitości** z krzyżówką i jolką, Obyczajówką Witkowskiego, Lewomyślnie Kurkiewiczza, ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
- 72 **Dziennik** Jerzego Pilcha
- 73 **Stopklatka**
- 3, 29, 74 **Raczkowski** (jak zawsze)
- 10-15 **Raczkowski** (wyjątkowo)



Ilustracja na okładce: Adam Quest
www.adamquest.eu
zdjęcia na okładce: Wojciech Duszenko/Agencja Gazeta, Jacek Marczewski/Forum

PRENUMERATA

PRZEZ WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47 a, 00-695 Warszawa, **Alior Bank SA 80 2490 0005 0000 4600 1542 1792** i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 88 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty: rocznej – **202,80 zł**, półrocznej – **101,40 zł**. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 69 Prenumerata przez Ruch SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 804 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl



ADRES REDAKCJI:
ul. Nowogrodzka 47 a,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33, faks 22 525 99 88,
www.przekroj.pl,
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

REDAKTOR NACZELNA:
Katarzyna Janowska
ZASTĘPCA REDAKTOR NACZELNEJ:
Marek Zajac

DYREKTOR ARTYSTYCZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski
SEKRETARZE REDAKCJI:
Magda Gędziorowska, Piotr Witek
SEKRETARIAT:
Karolina Łajkowska, tel. 22 525 99 33

PRZED WSZYSTKIM:
wydarzenia@przekroj.pl,
Paweł Wieczorek (szef),
Łukasz Wójcik (zastępca szefa),
Agnieszka Fiedorowicz,
Maciej Jarkowicz, Rafał Kostrzyński,
Anna Szulc, Donat Szyller,
Małgorzata Święchowicz,
Joanna Woźniczko-Czeczott;
stałe współpracuje Agata Jankowska

CYWILIZACJA OD ŚRODKA:
nauka@przekroj.pl, Piotr Stanisławski (szef), Milena Radziej Chehab,
OLAF SZEWCHYK: stałe współpracuje:
Irena Cieślińska, Urszula Dąbrowska,
Piotr Kossobudzki

KONIEC Z KULTURĄ:
kultura@przekroj.pl, Jacek Wakar (szef),
Marcin Sendeki (zastępca szefa),
Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,
Małgorzata Sadowska, Jacek Tomczuk;
stałe współpracuje: Kuba Dąbrowski,
Łukasz Drewniak, Sebastian
Frąckiewicz, Mariusz Herma, Anna
Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzki,
Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski

ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKA:
roznymka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk;
stałe współpracuje Kaliber 45

PRACOWNIA GRAFICZNA:
Władysław Buchner (wicedyrektor art.),
Agnieszka Kwiatkowska,
Adam Szymański, Krzysztof Zakrzewski
FOTOTEJKA:
foto@przekroj.pl, Marcin Kapica (szef),
Marek Szczepański; stałe współpracuje
Anna Bajorek

KOREKTA:
Dorota Dul, Tatiana Hardej

PROJEKT GRAFICZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski

STRONA INTERNETOWA:
Marcin Cichoński
ARCHIWUM: Dominika Bok

OBROBKA ZDJEĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU: Andrzej Tchórzewski



Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 a,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

WYDAWCA:
Grzegorz Hajdarowicz

PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumanek

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef),
Jakub Maszkowski

BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Wilcewicz
- dyrektor, tel. 22 525 99 17,
Grzegorz Makowski tel. 22 525 99 16,
Agnieszka Pawelec tel. 525 99 15,
Małgorzata Skurupa tel. 22 525 99 18.

DYREKTOR DYSTRYBUCJI:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

NACZELNIK DZIAŁU DYSTRYBUCJI
ZWIĘZANIECZNOŚĆ DYSTRYBUCYJNA

Artykułów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

**RUCK
ZUCK.pl**

PODŁOGI I DRZWI

**Szukasz
czegoś
konkretnego?**

Zajrzyj do
RuckZuck

**Ponad 100 punktów
partnerskich w całym kraju**



- **PANELE PODŁOGOWE**
- **PODŁOGI DREWNIANE**

- **DRZWI WEWNĘTRZNE**
- **AKCESORIA**

Ponadto fachowa obsługa, transport towaru oraz profesjonalny montaż.
To wszystko znajdziesz w salonach RuckZuck w całym kraju.

pełna lista sklepów na
www.ruckzuck.pl



ŚWIAT WEDŁUG PRZEKROJU

KATARZYNA JANOWSKA
REDAKTOR NACZELNA

Nie wstydzmy się wstydzić

Pierwsza powinność każdego, gdy wstaje z łóżka: zawstydzić się sobą – mawiał Émile Cioran, rumuński pisarz i myśliciel.

Publikujemy w tym numerze „Przekroju” listę zachowań, wydarzeń, naszych polskich przywar, których się wstydzimy. Piszemy o rzeczach ważnych, mniej ważnych, czasem, wydawałoby się, błahych, ale wszystkie one składają się na naszą codzienność. Sprawiają, że żyje nam się trudno, nieprzyjemnie, bez humoru.

Pozwalamy sobie na to wyliczenie nie dlatego, że chcemy innych wychłostać. Przeciwnie, zgodnie z sugestią Ciorana piszemy o tym dlatego, że przede wszystkim przyglądamy się sobie. Przecież nam także zdarza się wychodzić z domu bez uśmiechu, rzucać obelgami w kierowców, którzy za wolno ruszają na zielonym świetle, przechodzić obojętnie obok obelżywych i nawołujących do agresji napisów na murach. My też często uważamy, że jesteśmy niezawodni, a jeśli coś zawodzi, to rzeczywistość.

Dlatego postanowiliśmy się naszymi refleksjami podzielić z Państwem. Wstyd może być toksyczny, obniżać poczucie wartości, sprawiać, że czujemy się nikim. Ale może też działać budująco. Jeśli uświadomimy sobie, że coś jest nie tak, mamy za sobą pierwszy krok ku zmianie na lepsze. Dlatego obok spraw, które nas zawstydzają, publikujemy pomysły na to, jak je poprawić. Nie na wszystko mamy wpływ, wiele zależy od sprawności urzędników, polityków, od jakości państwa. Ale przecież państwo to nie „oni”, jak ciągle lubimy myśleć, to przede wszystkim nasza sprawa, a politycy to ludzie, których sami wybraliśmy. Pamiętajmy o tym, dzień w dzień narzekając na to, co się dzieje w Sejmie.



Pytaliśmy tych, którzy naprawdę znają się na rzeczy, i okazuje się, że wielu wad możemy się łatwo pozbyć, zmieniając nasze przyzwyczajenia lub walcząc z kompleksami. Dużo rzadziej do zwalczania wstydu, o których piszemy, potrzebne są pieniądze. Ale są i takie dziedziny, jak na przykład kolej i drogi, w których bez strategicznych decyzji rządu i dużych środków się nie obejdzie. A na dodatek na efekty zmian trzeba będzie czekać latami. Trudno. Cierpliwość to też cecha, którą warto w sobie wypracować.

A zatem koniec z biadoleniem. Decydenci i zwykli Polacy – do roboty! Przewyciężenie naszych powodów do wstydu może stać się naszą dumą.



ORBITA PRZEKROJU

JOANNA MYTKOWSKA

Wzloty i upadki

Jest niemal koniec stycznia. Właśnie przetoczyła się fala podsumowań. W mojej dziedzinie miniony rok ogłoszono rokiem sukcesu. Rzeczywiście, w sztukach wizualnych sporo się wydarzyło. Na kuratorów i artystów spłynął deszcz prestiżowych międzynarodowych nagród i zaszczytów (przyznawana przez fundację Erste Nagroda imienia Igora Zabla dla profesora Piotra Piotrowskiego, amerykańska nagroda kuratorska Menil Collection imienia Waltera Hoppsa dla Adama Szymczyka, polski artysta Artur Żmijewski wybrany na kuratora Berlin Biennale, poza tym polscy artyści biorący udział w rozlicznych, głośnych wystawach zagranicznych).

Końcówka roku przyniosła rozstrzygnięcie konkursu na prezentację w polskim pawilonie na tegorocznym Międzynarodowym Biennale Sztuki w Wenecji – autorką zwycięskiego projektu jest izraelska artystka Yael Bartana. Mamy się z czego cieszyć, wybranie cudzoziemki przez polskie jury to rzeczywiście dowód europejskiej normalności.

A jednak – jak słusznie zauważył w branżowym czasopiśmie internetowym „Obieg” krytyk młodego pokolenia Karol Sienkiewicz – te sukcesy zdarzają się przede wszystkim za granicą. W kraju w ubiegłym roku królowały – jak to barwnie ujął – „parowy, a tylko od święta krakowska suszona”.

Istotnie, był to rok dość przeciętnych wystaw i znużonej walki Obywateli Kultury o przyznanie kulturze właściwego miejsca w życiu społecznym (akcja „Jeden procent budżetu na kulturę”). Profesor Piotr Piotrowski, który otrzymał w Barcelonie prestiżową nagrodę za pionierskie badania w sztuce najnowszej, w tym samym czasie stracił posadę w kraju. Rada Powiernicza Muzeum Narodowego w Warszawie odrzuciła bez merytorycznej dyskusji jego koncepcję „muzeum krytycznego” i pozbawiła go stanowiska.

Wniosek z tego jest banalny. Żeby korzystać z talentu, wiedzy, zaangażowania, potrzeba zainteresowania, infrastruktury, nakładów sił i środków. Potrzeba świadomości, że kultura, innowacyjność, zmysł krytyczny to wartości społecznie ważne. Inaczej nie sposób być prorokiem we własnym kraju.

Autorka jest dyrektorem Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

KAMIENCE HERBOWE

zadbaliśmy o każdy detal



Kraków, ul. Poznańska, tel. 12 633 86 40

www.mieszkaniowy.as



Kulturalnie polecamy



FOT. Dzięki uprzejmości BWA Wrocław

Polska to czy Afryka? Odpowiedź zna Mirosław Filonik, autor instalacji „Honolulu Baboon”. Poznać ją również na **WYSTAWIE „MÓGLBYM ŻYĆ W AFRYCE” WE WROCŁAWSKIM BWA**

WTOREK 25 STYCZNIA

Baskijskie Barany

W drugiej odsłonie cyklu „Kino hiszpańskie na początek wieku” Instytut Cervantesa prezentuje 12 hiszpańskich filmów nagrodzonych na światowych festiwalach. Pokazy w wersji oryginalnej z polskimi napisami odbywają się w ostatnie wtorki miesiąca, więc to grzech nie skorzystać – tym bardziej że nie są to tytuły dystrybuowane do kin! W styczniu czeka was wyprawa w głąb Kraju Basków zainspirowana zbiorem opowiadań „Obabakoak” baskijskiego pisarza Bernarda Atxagi. Wyruszenie w podróż do Obaby – dziwnej krainy zamieszkałej przez jaszczurki, które podobno wchodził ludzom do uszu i wyjadają mózgi.

Kraków, Kino Pod Baranami, godzina 19

Pink Floyd by tak nie zagraли?

Pojawiają się głosy, że ci Australijczycy grają Pink Floyd lepiej niż Pink Floyd. Jest to kolejny recenzencki wymysł, ale trzeba przyznać, że zespół The Australian Pink Floyd Show umie robić wokół siebie szum. Ich koncerty to widowiskowe spektakle obfitujące w efekty 3D, lasery i inne audiowizualne przyjemności – wszystkich zaznacie podczas siedmiu koncertów w Polsce (cztery z nich w tym tygodniu). *Wish you were here?*

Bgdogosz, 25 stycznia, Łuczniczka, godzina 20
Warszawa, 27 stycznia, Torwar, godzina 20
Lublin, 28 stycznia, Globus, godzina 20
Katowice, 29 stycznia, Spodek, godzina 20

ŚRODA 26 STYCZNIA

Nie gdzie indziej...

...tylko w południowych Włoszech rozgrywa się akcja książki Dariusza Czaj „Gdzieś dalej, gdzie indziej”. Choć w zasadzie o akcji nie można mówić, bo to przecież zbiór esejów, specyficzny antyprzewodnik. Autor – antropolog kultury, wykładowca i eseista – w swojej podróży po regionie Apulii zamiast dzieł sztuki szuka ukrytych sensów. W towarzystwie malarza i wykładowcy Piotra Pańkowskiego spotkajcie się z Czają i razem z nim zajrzyjcie pod podszewę włoskiego buta!

Warszawa, księgarnia Tarabuk, godzina 18

CZWARTEK 27 STYCZNIA

Ku szczęściu marsz!

Wystawa „Furtka do szczęścia” chce mówić o poszukiwaniu tegoż na marginesach systemu społeczno-ekonomicznego. Środkowo- i wschodnioeuropejski artyści, między innymi Adam Chodzko, Petra Feriancova, Siniša Labrović, Ciprian Muresan, Csaba Nemes, Janek Simon i Katarina Šević, szansę na jego odnalezienie widzą w oderwaniu się od zaborczych reguł neoliberalnego kapitalizmu. Wierzą, że w tej dziedzinie kluczem do sukcesu jest programowo nieekonomiczne podejście do relacji międzyludzkich, i pokazują to w swoich pracach. Szczęścia życzymy!

Łódź, do 27 marca, ms2

iPhone w kosmosie

Future Shorts One to comiesięczna możliwość obejrzenia najbardziej interesujących krótkich metraży z całego świata. W styczniu oprócz animacji i zestawu niekonwencjonalnych teledysków (wśród nich dzieło Keitha Schofielda do utworu „Heaven Can Wait” Charlotte Gainsbourg) zobaczycie dokumenty „Heartland Transport” o wyprawie 17 homoseksualnych par do stanu Iowa, które po zmianie prawa zamierzają tam się pobrać, oraz „Homemade Spacecraft” o ojcu i synu wysyłających w przestrzeń kosmiczną iPhone’a.

Elbląg, 27 stycznia, kino Światowid, godzina 19
Warszawa, 28 stycznia, Kino.Lab, godzina 19, więcej na www.futureshorts.pl

PIĄTEK 28 STYCZNIA

Kapłan, błazen, Bernhard?

Pytanie o kondycję artysty wraca jak bumerang w sztuce jednego z najwybitniejszych austriackich pisarzy Thomasa Bernharda. Śmieszny, tragiczny i ironiczny zarazem „Komediant” (Kazimierz Kaczor) wyleje na scenie swe żale przed właścicielem prowincjonalnej gospody (Krzysztof Stroiński), a nad przebiegiem akcji czuwać będzie reżyser Waldemar Śmigajewicz.

Warszawa, Teatr Powszechny imienia Zygmunta Hübnera, godzina 19:30

Dyrygent czerni

To tytułowy „Kominiarz na dachu kościoła” – bohater ekspozycji Tomasza Kowalskiego, jednego z kluczowych artystów najmłodszego pokolenia (rocznik 1984). Stach Szabłowski, kurator wystawy, zachęca: „Dzieła Kowalskiego zdają się pochodzić z »innej« epoki. Cóż to jednak za »inna« epoka? Na to pytanie trudno odpowiedzieć, bo artysta wciąga widza w niekończący się labirynt historycznych tropów”. Przekonajcie się, jak to wygląda w rzeczywistości... Ale czymże jest rzeczywistość? – chciałoby się westchnąć po obejrzeniu tych prac.

Warszawa, do 10 kwietnia, CSW Zamek Ujazdowski

W Afryce, czyli w Polsce

Wybierzcie się w egzotyczne rejony – do Polski lat 80. Wystawa „Móglbym żyć w Afryce”, która w ubiegłym roku gościła w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, wzięła swój tytuł od filmu nakręconego przez Jacques’a de Koninnga. Młody Holender pod koniec stanu wojennego dotarł do Polski i w rozmowach z członkami grupy Izrael próbował zrozumieć, o co w tym wszystkim chodziło. Ekspozycja skupia się na formach sprzeciwu wobec rzeczywistości lat 80.: alternatywnej komunikacji, szukaniu ucieczki i bezkompromisowym zaangażowaniu. Mirosław Bałka, Koło Klipsa, Zbigniew Libera, grupa Luxus, Jarosław Modzelewski, Włodzimierz Pawlak, Józef Robakowski, Jerzy Truszkowski – z ich prac wyłania się Polska: Afryka naprawdę dzika.

Wrocław, do 27 lutego, galeria BWA